

1^ο ΓΕΛ ΜΕΓΑΡΩΝ

2018-2019

ΤΙΤΛΟΣ:

«Lexi-Gram, το ταξίδι στον κόσμο των λέξεων»

Εντάσσεται στη θεματολογία «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ»

Υπεύθυνοι καθηγητές: ΔΑΜΙΑΝΑΚΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, ΠΕ02.

ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ Β2

Κάτση Τζ., Καψή Χρ., Κιάφης Γ., Κίτσιος Αρ., Κορδώση Αν., Κουλουριώτης Β., Κουρελιάς Χρ., Κουστέρης Χρ., Κουτσουβάνος Κ., Κρασσάς Αλ., Λάπα Σ., Λέλης Ιερ., Λεσάι Ρ., Μαλλ Ν., Μαρής Γ., Μέρκο Κ., Μήτσος Ευσ., Μουρτζούκος Σ., Μουρτζούκου Ελ., Μπεναρδή Π.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: ΠΕΝΤΕ (05) ΜΗΝΕΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το πρόγραμμα αρχίζει με γλωσσικά συμβατικά και ηλεκτρονικά παιχνίδια (Όνομα - Ζώο - Πράγμα, Scrable, Crossword Labs) που αναδεικνύουν τη δύναμη της γλώσσας, τις τεράστιες δυνατότητες του εθνικού γλωσσικού μας πλούτου και τη γοητεία που επιφυλάσσει η ελεύθερη γραπτή έκφραση. Μέσα από τον πειραματισμό και τα μικρά προσωπικά τους εκπονημένα οι μαθητές έρχονται σε επαφή με διαφορετικά είδη γραφής, ποιητικού και πεζού λόγου, εκθέτουν τα δημιουργήματά τους και γίνονται αποδέκτες της δημιουργικότητας των συμμαθητών τους, συνεργάζονται στις προγραμματισμένες δραστηριότητες και αυτενεργούν προτείνοντας και δημιουργώντας μικρά γραπτά έργα ανταποκρινόμενα στις ανάγκες τους.

Προηγούμενες γνώσεις από τη Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία (βιογραφικά είδη, νατουραλισμός, αφηγηματικές τεχνικές κλπ.) θα αξιοποιηθούν βιωματικά αναδεικνύοντας σαφέστερα τα νοήματά τους. Επιπλέον, καινούριοι όροι, λογοτεχνικοί και μη, θα εντυπωθούν βιωματικά. Ακόμη και άγνωστοι όροι θα ηχήσουν στο μυαλό των μαθητών ως ανεξερεύνητα παιχνίδια και θα τους επιτρέψουν να αντιληφθούν ότι η τέχνη του γραπτού λόγου μπορεί να είναι δυνατότητα του καθενός, αρκεί να επιθυμεί να εκφραστεί και να πειραματιστεί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Με αφορμή τα διαγωνίσματα του χειμώνα οι μαθητές καλούνται να καταγράψουν έναν βαθμό διαγωνίσματος που επιθυμούν και με βάση αυτόν να εξωτερικεύσουν γραπτά σκέψεις και συναισθήματα. Καταγραφή εμπειριών, εσωτερικός μονόλογος και αφηγηματικό σχόλιο είναι αφηγηματικά μέσα που οι μαθητές τα αναγνωρίζουν και τα αντιλαμβάνονται επαγωγικά. (Συνημμένο 1). Επιπλέον, αξιοποιώντας τα ήδη γνωστά χαρακτηριστικά της αυτοβιογραφίας και της μυθιστορηματικής αυτοβιογραφίας και μέσω της αναδρομικής αφήγησης πλέκουν ιστορίες, αρχίζουν να περιορίζουν τις αναστολές, τολμούν να εκφραστούν στη γλώσσα τους. Πειραματίζονται έτσι ακόμη και εκείνοι που απεχθάνονται ή φοβούνται να γράψουν (Συνημμένα 2-3).

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Οι προηγούμενες ιστορίες αξιοποιούνται στην τάξη. Σχολιάζονται από τους μαθητές για το περιεχόμενο και το ύφος τους, κρίνονται και επαινούνται οι προσπάθειές τους άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο, με διάθεση πάντα να αφεθούν και να ανακαλύψουν τις δυνατότητές τους. Η ομάδα, υποψιασμένη τώρα, παίρνει οδηγίες για τα βασικά στοιχεία που συνιστούν μια αφήγηση (πρόσωπα, χωροχρόνος, πλοκή). Επεξεργάζεται κείμενα για να αναγνωρίσει βασικά στοιχεία ποιητικότητας (Γ. Θεοτόκης, Ν. Καζαντζάκης, Αλ. Παπαδιαμάντης) και πειραματίζεται με ασκήσεις ύφους, πλοκής χαρακτήρων (μεταγραφή από αφήγηση σε διάλογο, μεταγραφή της ιστορίας από το τέλος προς την αρχή, μεταγραφή της ιστορίας από διαφορετική οπτική γωνία) (Συνημμένο 4). Γνωρίζουν το μικρότερο μυθιστόρημα του κόσμου (μυθιστόρημα σε 6 λέξεις, Hemingway) (Συνημμένο 5) και με λέξεις που επιλέγουν παιγνιωδώς φτιάχνουν μικρά μυθιστορήματα

Παράλληλα, ξεκινούν τη δημιουργία ενός συλλογικού σπονδυλωτού μυθιστορήματος ανά ζεύγη (Συνημμένο 6) με στόχο να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος. Βοηθητικά χρησιμοποιούν πλατφόρμα wiki για συνεργασία εξ αποστάσεως σε ώρα εκτός σχολικού προγράμματος.

ΜΑΡΤΙΟΣ

Κατά τις συναντήσεις τους οι μαθητές απελευθερώνονται όλο και περισσότερο και είναι έτοιμοι να αισθανθούν, να αφεθούν, να εκτεθούν και να δημιουργήσουν. Πειραματίζονται τώρα με την ποίηση, παραδοσιακή και μοντέρνα. Αξιοποιώντας την προϋπάρχουσα, από την Α΄ Λυκείου, γνώση τους από το μάθημα της Νεοελληνικής λογοτεχνίας, μαθαίνουν να κινούνται μεταξύ ομοιοκατάληκτου και ελεύθερου στίχου, αναδημιουργούν ήδη γνωστά ποιήματα σεβόμενοι το νόημα και το ύφος του ποιητή (Οδ. Ελύτης, Κική Δημουλά, Αρ. Παπαλεξάνδρου, Γ. Χουλιάρης) (Συνημμένο 7). Αντλώντας στοιχεία από την καθημερινή τους

πραγματικότητα (συνθήματα στους τοίχους, διαφημιστικά σλόγκαν, ευφρολογήματα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης) δημιουργούν δίστιχα με διάφορους τύπους ομοιοκαταληξίας. Μελετούν χαρακτηριστικά έργα της αυτόματης γραφής (Ν. Λαπαθιώτης) και των περίφημων καϊκού (<http://www.greek-language.gr/>) και λίμερικ (<https://λέσχη.gr/>) και μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα. Αποπειρώνται να φτιάξουν τα δικά τους μικρά «μεγάλα» έργα τέχνης με λέξεις καθημερινές, σχεδόν απλοϊκές.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Έρχονται σε επαφή με το διάλογο και τη θεατρική γραφή. Καλούνται να εμπνευστούν από τη θεματολογία της Νεοελληνικής Γλώσσας (ΜΜΕ, ανεργία, ρατσισμός, διαδίκτυο, σχέσεις δύο φύλων) και να γράψουν διαλόγους, να δημιουργήσουν πλάνα κινηματογραφικού μοντάζ, να υποτιτλίσουν σκηνές και να αποδώσουν λεζάντες σε φωτογραφίες, να αναπαραστήσουν σε θεατρικό κείμενο κόμικς σε πεζό ή ποιητικό λόγο (Συνημμένο 8). Δημιουργούν ακροστιχίδες σε ελεύθερη γραφή με τα αρχικά των ονομάτων τους (Συνημμένο 9) φτιάχνοντας έτσι την ανθρωπογεωγραφία της τάξης τους.

ΜΑΙΟΣ

Παρουσίαση του προγράμματος στις 20-05-2019.

Παράδοση στους μαθητές του γραπτού υλικού τους και Πιστοποιητικό Συμμετοχής στο Πρόγραμμα (Συνημμένο 10).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το πρόγραμμα αυτό πέτυχε:

- να κάνει τους μαθητές να αντιληφθούν, ίσως και να συνειδητοποιήσουν στο σύνολό τους ότι όλοι μπορούν να γράψουν και να εκφραστούν μέσα από ένα κείμενο.
- να τους φέρει σε επαφή με πολλά και ενδιαφέροντα είδη κειμένων, που ξεφεύγουν από τη μονοτονία των σχολικών κειμένων και συνιστούν διαφορετικά είδη τέχνης.
- να ενδυναμώσει την κριτική και δημιουργική τους σκέψη.
- να κινητοποιήσει τη φαντασία, τον αυθορμητισμό, την συγγραφική τους επινοητικότητα.
- να συντείνει στη γλωσσική καλλιέργεια όλων.
- να δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης, ικανοποίησης και συντροφικότητας μέσα στην τάξη.
- να ενσταλάξει στο νου και την ψυχή των μαθητών την άποψη ότι η ποίηση και η πεζογραφία είναι πάνω από όλα έκφραση και συνακόλουθα τεχνική. Επομένως, εκτός από την έμπνευση και το έμφυτο χάρισμα μπορεί να καλλιεργηθεί μέσα από την άσκηση και τον πειραματισμό.

Το πρόγραμμα έδωσε την ευκαιρία σε όλους μαθητές και εκπαιδευτικό να διαβάσουν, να μάθουν, να καταθέσουν βιώματα και εμπειρίες, σκέψεις μύχιες και ιδιαίτερα προσωπικές, να φτιάξου τα δικά τους «λογοτεχνήματα» και να καλύψουν τη μικρή ή μεγάλη τους ανάγκη να ξεφύγουν από τα στεγανά ενός σχολικού μαθήματος που άλλους αφορά και άλλους αποκλείει. Όλοι έχουμε ανάγκη από αυτή τη διάσταση της εκπαίδευσης που τα Πολιτιστικά Προγράμματα τόσο ελεύθερα και απλόχερα μας προσφέρουν.

Λόγω κωλυμάτων προσωπικών και χρονικών δεν πραγματοποιήθηκε η συνάντηση με την ποιήτρια Αρίστη Παπαλεξάνδρου ούτε και η ανάρτηση των πονημάτων των μαθητών σε πλατφόρμα Edmodo.

LEXI-GRAM

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: Χ. Ζ.
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 22/2/19

2^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Γράφουμε τη φανταστική αυτοβιογραφία μας σε 1-2 σελίδες. (Αν περιέχει και αληθινές πληροφορίες ανάμεικτες με τις ψεύτικες δεν βλέπεται).¹

Έχουμε γίνει ογδόντα πέντε χρόνων και θυμόμαστε όλα ή κάποια από τα παρακάτω:

- (α) το ωραιότερο ταξίδι μας
- (β) το καλύτερο παιχνίδι ή κόσμημα που μας δώρισαν
- (γ) πόσο ξύλο έχουμε φάει ή έχουμε δώσει
- (δ) ποια ένεση είχε πονέσει, ποιο σιρόφι ήταν το πιο σιχαμερό κ.λπ.
- (ε) το πιο όμορφο δώρο που κάναμε και σε ποιον
- (στ) το νοστιμότερο γεύμα ή δείπνο
- (ζ) το πιο αστείο περιστατικό
- (η) το καλύτερο χορευτικό φοιτητικό πάρτι
- (θ) πότε και πώς γίναμε μούσκεμα στη βροχή
- (ι) πότε, πώς και γιατί μεθύσαμε μια φορά.

Ουφίμα πριν από 55 χρόνια κερθικά την δια-
 κίρα, 27 Ιουλίου το βράδυ, είχαμε τσακωθεί πολύ
 χόχλια για κάτι που δεν θυγαί, με θα βανίλε με
 καρδιά και ζαχαρώδη να γίνω την πιο βολι με το
 αυτοκίνητο, με υπερβολικό εκνευρισμό και εγώ να
 ηρμίνει και να κρηδώνω στο δουλκίο ~~μας~~
 ελάω στο κρεβάτι, αγκαρία με τα μαζάρια μας. Το
 ίδιο βράδυ είχαμε και να βρούμε για τα γενέθλια
 ενός θυμαρίου όπου είχαμε ανταχόρητα οι
 ξεββερίδ μας. Γύριβα μετά από ώρα ηρέμα και
 εγώ εδειχθη από είχα καταφέρω να διαχειριθείς
 τα έντονα θωαιβδηματά σου, οπότε έχανα μακίνο

¹ Μίμης Σουλιώτης (2012), Δημιουργική Γραφή, οδηγίες πλεύσεως (βιβλίο εκπαιδευτικού), Ομάδα εργασίας Αλίκη Σουμιωνάκη (συντονίστρια) Μαρίνα Αρμενίτη Ελένη Ζάουρα Χριστίνα Ιωακειμίδου Ειρήνη Λαροδοτσου, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων

LEXI-GRAM

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

3^Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αναμένεται να εκδοθεί το μυθιστόρημά σας. Ο εκδότης του βιβλίου σας ζητά να συντάξετε το δικό σας αυτοβιογραφικό σημείωμα ώστε να το περιλάβει στο εσωφύλλο του βιβλίου που θα τυπώσει. Μπορεί να είναι φανταστικό, που αν περιέχει και αληθινές πληροφορίες ανάμεικτες με τις φεύτικες δεν βλάπτει (100-200 λέξεις).

Συνήθιχα μικρά μυθιστορήματα του Απρίλη
σε ένα χαλαρό χειμώνα και το φθινόπωλο.
Πολλές φορές το μέλλον μου θα ήταν άγνωστο
και αυτό, με έκανε να σκεφτώ το όνειρό μου και το χρώμα.
Η χρονιά που βγήκα το 2002,
αξέρα και η ίδια πως θα ζω ένα μέγαλο
πρόσχευσα γονείς με αδελφά,
υπόσχεση μη χάσω σε πιο πολύ ~~και~~ αχάω
Μεγαλώνα χρόνια - χρόνια
εξαπονήσ την κοινότητα να αγγίξει ζούγια
Από πάντα πρώτη γαλήνη
έγινε ολόκληρη με χρώμα αχάω,
Όταν έγινε 17 (δ. Ευαγγελία)
ολόκληρη με ολόκληρο το χέρι στην καρδιά
Μεγάλη με ολόκληρη σε ολόκληρη
με ολόκληρη με ολόκληρη
Ιδιαίτερα σημειώματα με τον Ν. Νικό,
αξέρα πως η ολόκληρη μου ήταν σκηνή
Το μέλλον μου ήταν ορισμένο
με ολόκληρη με ολόκληρη ολόκληρη
Χωρίς προοπτική με ολόκληρη,
με ολόκληρη με ολόκληρη το μέλλον
αχάω με ολόκληρη με ολόκληρη
και ολόκληρη με ολόκληρη
Είπα με ολόκληρη με ολόκληρη
με ολόκληρη με ολόκληρη με ολόκληρη
Θυμάμαι με ολόκληρη με ολόκληρη
με ολόκληρη με ολόκληρη με ολόκληρη
Θυμάμαι με ολόκληρη με ολόκληρη
με ολόκληρη με ολόκληρη με ολόκληρη

(Συνημμένο 5)

"For sale:
Baby shoes. Never worn."
E. Hemingway

(Συνημμένο 7)

[Στα χτήματα βαδίσαμε όλη μέρα...], Οδυσσέα Ελύτη

Στα χτήματα βαδίσαμε όλη μέρα
Με τις γυναίκες τους ήλιους τα σκυλιά μας
Παίξαμε τραγουδήσαμε ήπιαμε νερό
Φρέσκο καθώς ξεπήδαγε από¹

Το απομεσήμερο για μια στιγμή καθήσαμε
Και κοιταχτήκαμε βαθιά μέσα στα μάτια.
Μια πεταλούδα πέταξε απ'²
Ήτανε πιο λευκή
Απ' το μικρό λευκό κλαδί της άκρης³
Ξέραμε πως δεν ήταν να σβηστεί ποτέ
Πως δε θυμότανε καθόλου τι⁴ έσερνε

Το βράδυ ανάψαμε φωτιά
Και τραγουδούσαμε γύρω τριγύρω:

Φωτιά ωραία φωτιά μη λυπηθείς τα κούτσουρα
Φωτιά ωραία φωτιά μη φτάσεις ως τη στάχτη
Φωτιά ωραία φωτιά καίγε μας
λέγε μας⁵.

Εμείς τη λέμε τη ζωή την πιάνουμε απ' τα χέρια
Κοιτάζουμε τα μάτια της που μας ξανακοιτάζουν
Κι αν είναι αυτό που μας μεθάει⁶, το γνωρίζουμε
Κι αν είναι αυτό που μας πονάει κακό, τόχουμε νιώσει
Εμείς τη λέμε τη ζωή, πηγαίνουμε μπροστά
Και χαιρετούμε τα πουλιά της που μισεύουνε.

Είμαστε από⁷ γενιά.

¹ την πηγή, τα στήθεια μας, τους αιώνες

² τα χέρια μας, τα στήθεια μας, τα λουλούδια

³ της φαντασίας μας, των δέντρων, των ονείρων μας

⁴ αναμνήσεις, βάρος, σκουλήκια

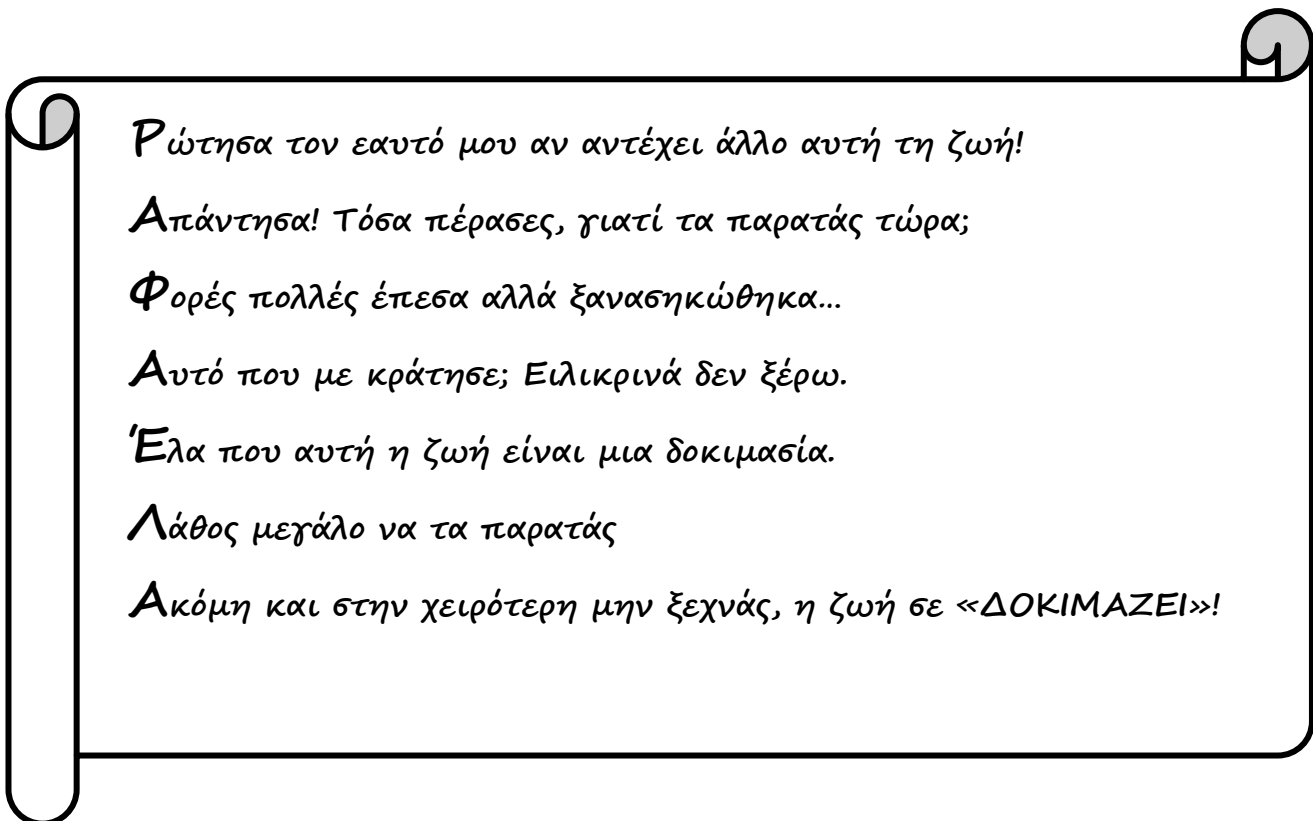
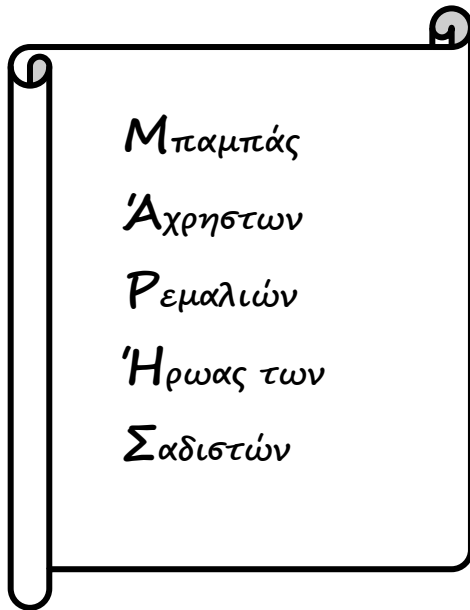
⁵ το μέλλον, τη ζωή, τη μοίρα

⁶ κρασί, όνειρο, μαγνήτης

⁷ παλιά, ιερή, καλή

(Συνημμένο 8)

Ακολουθώ τα όνειρά μου,
Νοιάζομαι ακόμα και αυτόν που με πληγώνει
Ανέχομαι κάθε εμπόδιο
Σωπαίνω για το καλό των άλλων
Τιμωρώ τον εαυτό μου για όλα τα σφάλματά του
Ανυπομονώ να γνωρίσω ό,τι προβλέπεται
Σιχαίνομαι την διπροσωπία
Ισχυρίζομαι πως για όλα υπάρχει πρώτη φορά
Αγαπώ γιατί αυτό είναι το νόημα της ζωής!

Βρίσκω πολλές δυσκολίες στη ζωή
Αντιμετωπίζω αυτές τις δυσκολίες
Σκέφτομαι πως
Ίσως κάποια μέρα καταφέρω να τις ξεπεράσω
Λειτουργώντας δυναμικά
Ηλιαχτίδα θα θυμίζω
Στο τέλος

Χαμογελαστός σχεδόν πάντα

Ρωτώντας πολλές φορές τον εαυτό μου

Ηλίθιες πολλές φορές απορίες.

Σχεδόν ποτέ όμως δεν καταφέρνω να απαντήσω.

Τρέμω στην ιδέα του μέλλοντος

Όταν αναρωτιέμαι πώς θα είναι η ζωή μου μέσα από τις αναμνήσεις μου.

Συμφωνώ με το υποσυνείδητό μου, που λέει να περιμένω ανυπόμονος για να δω!!!

Βεβαίωση

Βεβαιώνεται ότι ο/η μαθητής/τρια
του τμήματος συμμετείχε στο
Πολιτιστικό Πρόγραμμα Δημιουργικής Γραφής
δίωρης διάρκειας που οργάνωσε το 1^ο ΓΕΛ Μεγάρων
στο πλαίσιο των Πολιτιστικών Προγραμμάτων
για τη χρονιά 2018-2019.

Η υπεύθυνη Καθηγήτρια
Δαμιανάκου Αναστασία